

BOEKBESPREKINGEN

Prof. Dr. Dr. KARL SCHUCHARDT. *Fortschritte der Kiefer- und Gesichtschirurgie.*
Ein Jahrbuch. Band III. Mit 391 Abbildungen. Georg Thieme Verlag —
Stuttgart. 1957. DM. 96.—.

De tijd gaat snel en zo ligt alweer de derde Band voor ons van het voortreffelijke jaarboek, in 1955 voor het eerst uitgegeven door S c h u c h a r d t en nu wijlen M a r t i n W a s s m u n d.

Het boek bevat de voordrachten, gehouden te Hamburg op de Vergadering van de „Deutsche Gesellschaft für Kiefer- und Gesichtschirurgie” van 26—28 juli 1956 en zoals andere jaren, hebben ook Frans en Engelsen aan dit programma medegewerkt.

En hoewel uiteraard deze uitgave weer vooral bestemd is voor degenen, werkzaam op het gebied der chirurgie en plastiek van het aangezicht, is zij toch ook voor de tandarts van veel waarde, omdat het hem een uitstekend inzicht geeft in hetgeen heden ten dage op dit terrein mogelijk is. En waar zijn advies omtrent die mogelijkheden nog al eens gevraagd zal worden — met name daar, waar niet als in de grote centra, een staf van specialisten gereed staat om ook de speciale afwijkingen op te vangen — daar is het bijna noodzakelijk over een betrouwbare gids in deze te kunnen beschikken.

Het hoofdthema in Hamburg was gewijd aan „Die malignen Tumoren des Kieferbereichs” en behandelde de pathologie, diagnostiek en therapie.

U l l i k beschrijft een nieuwe techniek bij het vervaardigen van bovenkaaksprothesen na resectie; R e i c h e n b a c h de orthopedisch-prothetische nazorg na kaakresecties; G a l i n d o behandelt onderkaakresectie en het herstel van de functie door toepassing van roestvrij staaldraad.

Ook J o h a n s o n en S c h r ö d e r spreken over het belang van goede reconstructie en — waar nodig — het nemen van orthopedische maatregelen.

Tot slot volgen dan nog een tiental bladzijden „Diskussionsbemerkingen” over een aantal der gehouden voordrachten, die als altijd — en zeker in internationaal gezelschap — een bijzonder waardevol aanhangsel van het gebodene zijn.

Dat de uitgave bij G e o r g e T h i e m e, wederom in voortreffelijke handen was, behoeft geen nader betoog.

N o r d

Prof. Dr. OSCAR HOFFER, Milaan. *Die Fernröntgenaufnahme.* Acta C. M. F.
Lausanne 1952 — Bruxelles 1953. Johann Ambrosius Barth. Verlag.
Leipzig. 1956. D.M. 26.—.

Wie bij het ter hand nemen van dit boek mocht menen nu eens een uitgebreid overzicht te krijgen van de stand van zaken omtrent de teleröntgentechniek wordt helaas teleurgesteld.

Bij nadere inzage blijkt het te bestaan uit twee gedeelten:

Deel 1: Die Fernröntgenaufnahme, zijnde het thema van het congres te Lausanne op 18—5—1952 van de Club International de Morphologie Faciale en

Deel 2: de Diagnostiek und Therapie im Lichte der Fernröntgenaufnahme, zijnde de acta van de bijeenkomst in Brussel op 23—7—1953 van dezelfde Club International.

Alleen Hausser en in het tweede deel Hoffer houden zich strikt aan het thema. Stapt men echter over deze eerste eventuele desillusie heen, dan valt een keur van artikelen van vooraanstaande orthodontisten te genieten.

Daar derhalve de diverse sprekers een min of meer eigen keuze hadden gemaakt waarbij de teleradiografie meer of minder was betrokken is een resumé van elk door de sprekers behandeld onderwerp de enige mogelijkheid van bespreking.

S. Dreyfus, Lausanne, breekt een lans voor de Tomografie en de Stereografie. Aan het slot van zijn voordracht worden zijn bevindingen met de genetica in verband gebracht.

J. Autissier, Marseille, beschrijft een hydrocéphalus en knoopt aan de gevonden maten bepaalde conclusies vast.

Clifford F. Ballard, Londen, heeft de rol van teleröntgenografie in de orthodontische diagnose en behandeling tot voorwerp van bespreking gekozen. Zijn voordracht is rijk voorzien van z.g. „tracings” zoals vooral in de Amerikaanse literatuur gebruikelijk.

A. Beauregardt, Parijs, beschouwt enige factoren aangaande de studie van het hoofd met behulp van de teleradiografie.

Jean Cahupé, Parijs en Albert Coutand, Parijs, beschrijven het radiografische aspect van de luchtwegen. Zij hebben gezocht naar een verband tussen het gebit met eventuele anomalieën en de luchtwegen. Hierbij bleek geen verband te bestaan.

Lucien de Coster, Brussel, beschouwt de inmiddels zeer bekend geworden „De Coster”-lijn welke sedert haar publikatie rond 1951 één van de oriëntatielijnen is geworden. (Al moet worden gezegd dat op sommige, overigens goede, zijdelingse röntgenfoto's deze lijn moeilijk of nauwelijks te vinden is. Ref.).

Erich Hausser, Hamburg, beschrijft, zoals reeds eerder gezegd, precies in het thema en zoals dit de titel van het boek zou doen verwachten, de technische voorwaarden, waaraan voldaan moet worden om een goede teleröntgenfoto te kunnen maken en dit aan de hand van zeer duidelijke omschrijvingen, zowel wat de röntgenapparatuur zelf betreft, als verdere omstandigheden, zoals de bewerking van de röntgenfoto om ook de weke delen op een film geprojecteerd te krijgen zonder kans op verschuiving van de twee films zoals vroeger gebruikelijk was.

Gustav Korkhaus, Bonn, bespreekt de bouw van het aangezicht bij anomalieën, rijk geïllustreerd met teleradiografieën. Zeer terecht stelt hij, dat uit de vele aanknopingspunten die het teleröntgenbeeld ons geeft, toch hierboven de biogenetische diagnose staat, die de anomalie waar sprake van is, in haar geheel tracht te begrijpen. Zo omvat zij de genese, de functionale gebreken, de begeleidende bijzondere afwijkingen van de aangezichtsschedel en de samenhang met de totale constitutie.

A. M. Schwarz, Wenen, bespreekt het belang van de „Spina Ebene” bij de gebit-schedel relatie en vindt het principieel onjuist om gebits-anomalieën te waarden vanuit schedelpunten of schedeloriëntatielijnen. Hij is dan tevens de laatste spreker van het congres in Lausanne. Dit deel is hiermede afgesloten.

Het tweede deel beschrijft, zoals hiervoor reeds gemeld, de besprekingen te Brussel met als thema: De diagnostiek en therapie in het licht der teleröntgenopnamen.

De C o s t e r, Brussel, beschrijft de mogelijkheden van zijn „Basaallijn”. S. D r e y f u s, Lausanne, spreekt over mathematika en biologie.

E r i c h H a u s s e r, Hamburg, behandelt de betrekkingen van de aanzichtsschedel t.o.v. de hersenschedel. Tevens wijdt hij hier een kritische beschouwing aan de basaallijn van D e C o s t e r.

O s c a r H o f f e r, Milaan, behandelt in ongeveer eenzelfde thema de relaties tussen aangezichtsschedel en schedelbasis. Hij bespreekt o.a. ook de „De Coster-lijn” en beschrijft een eigen procédé van röntgenopnamen en donkere kamer-techniek.

K o r k h a u s, Bonn, wijdt een voordracht aan de mandibula en ook deze is rijk voorzien van teleröntgenfoto's om het behandelde toe te lichten. Na een uiteenzetting over de normale ontwikkeling van de mandibula, wordt de afwijkende ontwikkeling aan een beschouwing onderworpen.

Tot slot A. M a r t i n S c h w a r t z, Wenen. De voordracht werd gehouden in het klassiek-latijn. Dit bij wijze van experiment om zodoende door iedereen, welke moedertaal hij ook moge spreken, begrepen en verstaan te worden. Inderdaad is dit zeer goed te begrijpen, ondanks het feit dat referent na zijn gymnasium zoals dit heet „niets meer aan zijn Latijn gedaan had”.

De inhoud van de voordracht is de bekende strijd tussen oriëntatiepunten binnen het anomaliegebied of daar buiten. Zoals bekend, wenst S c h w a r t z niet te gaan buiten de „Spina Ebene” en het vlak gevormd door de onderkant van de onderkaak.

Met deze in een ongebruikelijke taal gehouden voordracht sluit het boek, een boek, dat zoals reeds gezegd, misschien niet helemaal aan de door zijn titel gewekte verwachtingen voldoet, doch zeker aan degenen die zich willen verdiepen in de problemen van de dento-maxillaire orthopedie, kan worden aanbevolen.

J. M. M. G r e f c o e u r

Dr. EGON DÜRINGER. *Prophylaxe der Herderkrankung*. Nauheimer Tagung 1956, e.a. 1957, Dr. Alfred Hüthig Verlag, Heidelberg, met 71 illustraties.

Elk jaar houdt de Deutsche Arbeitsgemeinschaft für Herdforschung und Herd-bekämpfung (D.A.H.) haar vergadering, waarvan de handelingen dan het volgend jaar in boekvorm verschijnen:

- in 1952 Diagnose der Herderkrankungen
- in 1953 Therapie der Herderkrankungen
- in 1954 Kritische Betrachtung des Herdgeschehens
- 1955 Herderkrankungen Grundlagenforschung und Praxis
- 1956 Prophylaxe der Herderkrankung

Alleen door samenwerking van specialisten op de verschillende terreinen der medische wetenschap kan iets bereikt worden in deze zeer ingewikkelde materie. Wanneer men het vraagstuk te eenzijdig benadert is het niet mogelijk tot betrouwbare gegevens voor de praktijk te komen. Het is zonder twijfel de grote

verdienste van de D.A.H. deze onderzoeken te bundelen, al is het dan niet altijd mogelijk uit de soms wat heftige discussies een communis opinio te vormen.

Deze bundeling van de voordrachten gehouden op de vergadering van 1956 geeft een beeld van de huidige opvattingen, waarbij wel weer aan het licht komt, welk een belangrijke rol het gebit speelt bij de haardinfectie. De tandarts, die zich met onderzoeken wil bezighouden op het terrein van de orale focale infectie, zal goed doen de verslagen van de D.A.H. bijeenkomsten te bestuderen.

H u t

Prof. Dr. PETER P. KRANZ. *Chirurgie des praktischen Zahnarztes*. München 1957. Johann Ambrosius Barth Verlag, Leipzig (vierde druk), met 494 illustraties, 424 pag. Prijs 27 DM.

Dit boek is voor vele Nederlandse tandartsen geen onbekende. Volgens het voorwoord in de verschillende drukken is de bedoeling van de schrijver geweest om zijn colleges voor de studenten in druk te doen verschijnen, waarmee tevens de tandarts-practicus een gemakkelijk te overzien werk wordt geboden.

In het eerste (algemene) deel wordt behandeld de algemene chirurgie (wondleer), röntgenologie, fysieke therapie, algemene en lokale anaesthesie, sterilisatie en desinfecties.

In het tweede (speciële) deel worden verschillende operatieve ingrepen kort behandeld, een hoofdstuk gewijd aan ontstekingen, kaakfracturen, gespleten gehemelte, resectieprothesen en gewrichtsafwijkingen.

Het belangrijkste hoofdstuk der ontstekingen is vrij uitvoerig behandeld, verder zijn de onderwerpen veelal zo summier besproken dat het boek eigenlijk meer het karakter krijgt van een compendium dan van een studieboek. Maar als zodanig kan het zeer waardevol zijn voor de student, terwijl de practicus er gemakkelijk in thuis raakt om iets na te slaan.

De reproducties van de foto's zijn dikwijls niet fraai te noemen.

H u t